

VILLA KARO
VILLA KARON YSTÄVÄT
LES AMIS DE LA VILLA KARO
Annankatu 31-33 E 67
00100 Helsinki

JÄSENLEHTI 3/2008 MEDLEMSBLAD YHDEKSÄS VUOSIKERTA

Pronssipantteri Olli Löyttylle

VILLA KARON kahdeksas kulttuuripalkinto pronssipantteri annettiin kesäkuussa tietokirjailija Olli Löyttylle teoksesta *Maltillinen hutu* (Teos, 2008). Palkinnonjakotilaisuuteen osallistuivat mm. aikaisemmat palkinnon saajat **Heikki Salojärvi** ja **Kaisu Isto**.

Olli Löytyn palkittu teos keskustelee ja vastaa mm. kysymyksiin *Mitkä kohtaavat, kun kulttuurit kohtaavat?*

Omaa Afrikka-suhdettaan Olli luonnehtii ambivalentiksi. **Graham Greene** kuvasi Afrikkaa 'sydämen muotoiseksi maanosaksi', Olli on vielä täsmällisempi – joskaan ei vähemmän romanttinen - ja puhuu särkyneen sydämen muotoisesta maanosasta, joka 'sekä kiehtoo että vaivaa' häntä.

Eniten häntä kiinnostavat ne kulttuuriset ja muut *erot*, 'joita jo Afrikan mainitseminen loihtii esiin'.

Olli syntyi Lounais-Afrikassa eli nykyisessä Namibiassa, josta hän tosin palasi Suomeen jo ennen kuin oppi kävelemään. Mutta 'haamusärky' on saanut hänet palaamaan Afrikkaan parikin kertaa. Hyvä niin, kun tuloksena on ollut suurenmoisia kirjoja, joista viimeisin siis on nyt palkittu *Maltillinen hutu*.

Välkommen till Vännernas medlemskväll den 14. oktober

HÖSTENS medlemskväll arrangeras på Villa Karos kontor tisdagen den 14 oktober kl. 18.00.

Under kvällens lopp uppträder Dockteater AN-NOS skådespelare **Anna Louhelainen** och **Oswald Basten**, stipendiater på Villa Karo under perioden 2.1.–18.2.2008. Likaså uppträder **Noel Saïzanou**, musiker från Grand-Popo. Vin och ost servering. Välkommen!

Tervetuloa jäseniltaan 14. lokakuuta!

VILLA KARON ystävien tämän syksyn jäsenilta pidetään toimistossa tiistaina 14. lokakuuta klo 18. Illan esiintyjiä ovat Nukketeatteri ANNOKSEN taiteilijat **Anna Louhelainen** ja **Oswald Basten**, jotka olivat Villa Karossa 2.1.–18.2. 2008 sekä grandpopolainen muusikko **Noel Saïzanou**. Normaaliin tapaan viini- ja juustotarjoilu. Tervetuloa!

Kardinalen fick sitt fält

LITE ANNORLUNDA historia skrevs nyligen i Benin: flygfältet i Cotonou döptes om efter den nyligen avlidne, mycket populära, lokala kardinalen **Bernadin Gantini**. Det är inte många flygfält som döpts efter religiösa tjänstemän!!

Juhlanäyttely Taidehalliin!

VILLA KARON 10-vuotisnäyttely pidetään Helsingin Taidehallissa kesällä 2010. Taidehalli on erinomainen paikka sekä kuvataidenäyttelylle että näyttelyyn liittyvälle taiteiden väliselle suurelle kavalkadille, johon kuuluvat mm. musiikki-, runo- ja tanssi-illat sekä Taidehallin ravintolassa afrikkalaisen ruoan viikot!

Taidehallin näyttelyn tarkat päivät ovat 19.6.–15.8. 2010.

Näyttelyn kuraattorina tulee toimimaan **Maija Koskinen**.

Villa Karon edustajina näyttelyn työryhmässä ovat **Catarina Doepel** sekä **Saara Juvonen**.

Lepakot ja myrsky panivat katon uusiksi

TÄNÄ KESÄNÄ Villa Karon vuosihuolto on ollut perusteellisempaa kuin aikaisempina kesinä, koska keittiön sisäkaton yläpuolelle oli majoittunut lepakoita ja se synnytti sen verran vakavan terveysriskin, että välikatto piti purkaa ja lepakot ajaa tiehensä. Kun samoihin aikoihin poikkeuksellisen voimakas myrsky ravisutti ulkokattoa niin että naulanreiät suurenivat tarpeettomasti ja vesi pääsi valumaan läpi, Kwassilla ja rakennusmestari **Louis Edohilla** oli enemmän työtä kuin aikaisemmissa vuosihuolloissa.

Nyt kaikki on kuitenkin tehty ja talo voi majoittaa syksyn stipendiaatit.

Solenergi till Villa Karo?

VILLA KAROS styrelse har fattat ett principbeslut om att, i mån av möjlighet, installera paneler för solenergi som den huvudsakliga energikällan på Villa Karo. Solsken är det gott om i Grand-Popo och därför kunde vi visa exempel genom att övergå till förnybar energi.

En partner söks, som antingen kunde donera eller sponsorera de behövliga panelerna. Vi tror fullt och fast, att när solenergiprojektet på Villa Karo visar sig vara en framgång, kommer efterfrågan på de finska solenergiproducenternas produkter att stiga i Benin och det övriga Väst-Afrika.

Tule aurinkovoimatyöryhmään!

VILLA KARON hallitus on tehnyt periaatepäätöksen ryhtyä tutkimaan siirtymistä aurinkovoiman käyttöön Villa Karossa. Tarkoitus on toimia esimerkiksi kaikille Grand-Popossa ja Beninissä, koska kaikki saamamme tiedot tukevat aurinkovoiman käyttöä Beninissä. Niinpä pyydämme kaikkia niitä Villa Karon ystäviä, joita aurinkoenergia kiinnostaa ottamaan yhteyttä toimistoon, joko Juhaan tai Maisaan, jotta saamme työryhmäämme mahdollisimman paljon asiantuntemusta. Uskomme että viiden vuoden kuluttua kulttuurikeskus toimii aurinkovoimalla, ja että aurinkovoima tulee ratkaisemaan monia käytännön ongelmia myös Grand-Popon satelliittikylissä. Uskomme myös, että tässä on vankka businessmahdollisuus suomalaisille yrityksille!

Hyvä muistaa: Afrikassa ollaan!

VAIKKA VILLA KARO toimii hyvän afrikkalaisen henkilökunnan takia useimmiten häkellyttävän tehokkaasti, ja melkein suomalaisittain, on hyvä muistaa että Afrikassa ollaan: ilman kenenkään syytä yhteydet (puhelin- tai sähköposti-) voivat katketa, niin kuin syyskuussa tapahtui parin viikon ajaksi, ilman että omat tietokoneemme tai ketkään viranomaiset olisivat siitä meille kertoneet! Paljon viestejä katosi avaruuteen!

Dramaattinen venekilpailu

GRAND-POPON syksyinen venekilpailu, joka järjestettiin Villa Karon toimesta tänä vuonna jo seitsemännen kerran, tarjosi jälleen dramaattista katsottavaa: yksi venekunta jouti luopumaan leikistä heti lähdön jälkeen, kun ei saanut venettään lainkaan ulos rannasta, niin kovasti Guinean lahti tyrskysi kilpailupäivänä. Kolme muuta venettä pääsivät lähtemään hakemaan maalipoijuja kilometrin päästä.

Voitto tuntui selvältä jo melko varhaisessa vaiheessa, mutta johtoasemassa ollut venekunta tuuletti menestystään liian aikaisin: sadan metrin päässä rannasta tyrsky kaatoi veneen, ja kaukana takana tuleva Gbeconin venekunta, jonka jäsenet tiesivät, että voitto ratkeaa vasta maalissa, sieppasi pääpalkintopotin. Itse asiassa vain voittajavene pääsi maaliin, kun kolmaskin vene kaatui rantaryskeissä.

Hoi hoi läpinäkyvyys!

MELKEIN KAIKKI teollisuus maat vaativat vaatimasta päästyään kehitysmaiden yrityksiltä ja hallituksilta läpinäkyvyyttä raha-asioiden hoidossa.

Se on tietysti periaatteessa ihan oikein.

Mutta syyskuiset tapahtumat pankki-, vakuutus- ja finanssimaailmassa, ennen muuta Yhdysvalloissa, mutta muuallakin, antavat aiheita kysymissä on lännen teollisuusmaiden oma läpinäkyvyys? Kuinka on mahdollista – läpinäkyvyyden puitteissa – että yli 150-vuotias investointipankki Lehman Brothers menettää yön yli liki kaiken arvonsa. Olisiko niin että läpinäkyvyyskonsulit eivät olisi valvoneet? Kun Homeros nukahtaa, seurauksena on huonoa runoutta tai tekstiä, mutta kun rahamaailmassa nukahdetaan ja nähdään ahneuden unia, kärsivät kaikki.

Kuinka se taannoinen opettaja sanoikaan: tehkää niin kuin opetan, älkää niin kuin näette minun tekevän!

Koskaan et muuttua saa!

SADEKAUDEN LOPUN puolipilvinen ilmakaan ei voinut himmentää uuden minibussin loistoa. Ja huomautkaa millainen alumiinien kattoteline siinä on. Kyllä kelpaa stipendiaattien ja jäsenmatkalaisten reissaille! Tämä auto on varattu yksinomaan Villa Karon henkilökuljetuksiin, vanha minibussi jää sekin vielä käyttöön eli tavarakuljetuksia varten. Työnjako pidentänee uuden bussin ikää!

Accran reitti toimi hyvin

NIIN KUIN liki kaikki Villa Karon ystävät muistavat, siirryimme tänä syksynä käyttämään Pariisin sijasta Lontoon ja Accran lentoyhteyttä. Accras-ta ajetaan loppumatka minibussilla. Muutoksen takana ovat taloudelliset syyt: Air Francen Pariisi-Cotonoun-lento tuli meille liian kalliiksi. Jäsenmatkalaisten ja syksyn ensimmäisten stipendi-aattien kohdalla Accran reitti toimi hyvin: kaikki laukut tulivat perille, hotelli *Paloman* autot olivat vastassa Accran kentällä, ja jatkoyhteys Loméen toimi sekkin hyvin. 'Rajamiehemme' **George** oli valppaana odottamassa väkeämme ja seurue pääsi Ghanan ja Togon rajan läpi ilman suurempaa häslinkiä.

Elisan kautta saa yhteyden

NYT MEILLÄ ON uutta, kokemusperäistä ja luotettavaa tietoa Grand-Popon puhelinyhteyksistä. Suomalaisen Elisan yhteys toimii Villa Karossa hyvin. Sonera sen sijaan ei toimi. Nyt siis ei tarvitse enää mennä kakkoskerroksen terassin kulmaan tai rajalle kalastamaan Togocell-yhteyttä!

Maailman surkeinta ekologiaa?

JOSKUS SITÄ RAIVOSTUU, niin kuin tällä viikolla me täällä Villa Karon toimistossa. Tulostajan musta kasetti HP 338 oli käytetty loppuun ja menimme ostamaan uuden. Sellainen löytyi, ja edessä oli taas tuo maailman vastenmielisimmän pakkauksen avaus: ensinnäkin koko pakkaus oli kovamuovisessa muottipakkauksessa, jonka avaamiseen tarvittiin vähintään hyvät saksat ja mahtavat sormivoimat. Muovipakkauksen alla oli pahvipakkaus, jossa oli reikä josta pakkaus olisi aivan hyvin kyetty ripustamaan kaupan seinän koukuun, ja pahvipakkauksen alla oli itse kasetti uudessa muovipaketissa, ja tuossa muovipaketissa oli muovipussiin pakattuna käyttöohjeet sekä – ilmiselvästi HP-yhtiön omatunnon rauhoittamiseksi - käytettyä kasettia varten palautuskuori. Olisimme halunneet vähän isomman kuoren, jotta olisimme voineet palauttaa myös kaikki pakkaustarvikkeet!

Uusi museo Bohiconissa

KUN TIETÖISSÄ OLLUT puskutraktori putosi kymmenen vuotta sitten keskisessä Beninissä sijaitsevan Bohiconin kaupungin liepeillä yllättäen maassa olevaan monttuun, asialla oli dramaattiset seuraukset: alueelta löytyi maanalaisten luolien verkosto, jonka vanhimmat osat oli tehty 1700-luvulla. Kyseessä oli Abomeyn kuninkaan puolustuslinnoitus.

Kun korkealla puussa ollut tähystäjä huomasi, että Abomeyn kuningasta ja kuninkaan linnaa uhkasi vaara, hän antoi merkin ja kuninkaan soturit juoksivat aseisiin maanalaisiin luoliin, joiden suuaukot oli peitetty lehvillä. Kun hyökkäävä armeija – tai orjia etsivä muukalaispartio – oli sitten ohittanut paikan, soturit nousivat luolista ja yllättivät hyökkääjät takaapäin.

Kaikkiaan väijytyspaikkoja ja luolia on noin 1600, joista nyt on DANIDAN rahoituksella ja tanskalaisten ja afrikkalaisten arkeologien yhteistyöllä kaivettu esiin 56.

Kaivuutyötä ja tutkimusta on tehty viimeiset kymmenen vuotta, ja uuden museon avajaiset pidettiin kesän lopulla. Ensimmäisten vierailijoiden joukossa oli Villa Karon jäsenmatkalaisia ja syksyn stipendiaatteja.

Luolasto lisää merkittäväällä tavalla Abomeyn ekskursioiden sisältöä. Vain yksi varoituksen sana: älkää pukeutuko punaisiin vaatteisiin, koska silloin pääsy alueen pyhimille paikoille estyy. Punainen väri on varattu paikallisille vodun-papeille!

DANIDAA sopii onnitella älykkäästä ja oivaltavasta kulttuurikehitysyhteistyöstä!

Afrikkalainen kyläjuhla Tanssiteatteri ERIssä

EKSOOTTISIA värejä ja makuja, rumpuja ja rytmin taikaa sekä tanssin huumaa! Tätä kaikkea tarjotaan ERIssä, kun Afrikka tulee kylään.

Beniniläinen rumpuvirtuoosi ja multi-instrumentalisti **Noel Saïzonou** tuo lavalle Afrikan lumoa kiihkeimmillään. Lyömäsoittaja **Mikko Väärälän** kanssa hän luo huumaavia rytmisektioita, joihin yleisökin saa yhtyä. Hypnoottisen musiikin yllä loistaa **Judith Sodji**, afrikkalaisen laulun jalokivi.

Ilta päättyy yleiseen ilonpitoon, esiintyjien ja yleisön yhteiseen tanssiin sekä musiikin riehaan. Sitä ennen ERIläiset hyppäävät vuoroin rytmimaailman imuun ja esittävät omia tanssejaan afrikkalaisiin tempoihin.

Illan ehdottomia huipentumia on afrikkalainen buffet, jonka saloja on kokannut ruoka-aiheisiin erikoistunut kirjailija-toimittaja **Vivi-Ann Sjögren**.

Koko kyläjuhla on palanen afrikkalaista välittömyyttä; maailmaa, jossa ihmisuus, veljeys ja sisarus kulkevat rinnan aidon ilon ja huomioivan ystävyuden kanssa.

Tässä tunnelmia Tiina Lindforsilta (TL) ja Noel Saizonoulta (NS):

Miten hyvin toiveet ja odotukset toteutuivat, nyt ensi-illan jälkeen mietittynä?

TL: Kaikki parhaat odotukseni ylittyivät. Noelilla ja Judithilla oli todella ammattimainen ote toimintaan ja kaikilla oli selkeä kuva rooleistaan. Jo ensi-illassa yleisö osallistui esityksen lopussa olevaan yhteistanssiin. Esityksessä on myös mukana yksi perinteinen afrikkalainen tanssi, jonka esitän Noelin kanssa. Tämä tanssi opetettiin minulle GP:ssä, me teemme sen hieman helpotettuna versiona kuitenkin, sillä Noel on pääasiassa muusikko.

NS: Se mitä odotin yhteistyöltä Tiinan kanssa, oli tämän yhteistyön, kulttuurivaihdon, onnistuminen ja mielestäni kaikki menee todella mahtavasti. Lehdet kertovat siitä mainiosti. Tietysti myös muut tuotannot vahvistavat samaa käsitystä. Minun toiveeni ja odotukseni ovat täyttyneet, kuten voitte arvata ja toivon että yhteistyö jatkuu.

Millä tavalla valmistauduitte tätä esitystä varten?

TL: Lähetin Noelille terveisiä, että miettii jo etukäteen erilaisia musiikkikarakteereja, joihin tanssijat voivat suunnitella/tehdä koreografioita.

NS: Ennen kuin tulin Suomeen pidin tätä kokemusta/ seikkailua tärkeänä ja tein töitä sen eteen. Harjoittelin intensiivisesti, ja sanotaan, että menestyäkseen on tehtävä töitä ja pidettävä huolta itsestään.

(Tiinalle) Noelin rummuissa saattaa kuulua voodooon transsimaisuutta. Tuleeko joskus esityksessä tai harjoituksissa olo, että olisi keskellä seremoniaa?

TL: Ei tässä päässyt käymään niin, kyseessä on tanssiesitys, eikä voodoo-seremonia; perustilanteet ovat niin kaukana toisistaan. Voodoo-tanssi vaatii täysin eri asennoitumisen. Mielelläni kylä osallistuisin seremoniatanssiin!

Lassi Sairela, Dmitri Pimonov, Alexander Zilberman, Noel Saizonou, Tiina Lindfors

(Noelille) Miltä Suomen äänimaailma on tunnut ja onko se vaikuttanut musiikkiisi?

NS: Suomen musiikkimaailma/äänimaailma ansaitsee kunnioitusta ja ansaitsee sitä tulevaisuudessa vielä enemmän, sillä ne konsertit joihin olen osallistunut ja joita kuuntelen radiosta, saavat minut uskomaan, että syntymässä on uusia ja kiinnostavia asioita. Tiedätkö, että Suomessa on erittäin hyviä jazz-muusikoita, jotka yllättävät ihmisiä, unohtamatta myöskään rock-yhtyeitä, sinfonioita, klassista musiikkia, oopperaa jne. Tämä

kaikki voi vaikuttaa positiivisella tavalla musiikkiin, mutta minun traditioni on vahvuuteni, ja se joka luopuu perinteistään, menettää paljon asioita.

Judith Sodji

Voimmeko odottaa teiltä tulevaisuudessa uusia yhteisprojekteja?

TL: Uusien ihmisten kanssa työskentely on aina rikastuttavaa. Kokemuksena ja kokonaisvaltaisena elämyksenä tämä on antoisaa. Fiilikset ovat hyvät ja uudelle yhteistyölle ovat aina ovet auki!

Dmitri Pimonov, Eeva Soini

Lokakuun esitykset: 17.18.10. Studio ERiissä, Yliopistonkatu 7, Turku. Liput (sis. ruoan ja juoman) 28 € / 18 € / 20 € Varaukset ja tiedustelut 02-250 1032 ja www.eridance.net

Uskomaton Richard Adoussou!

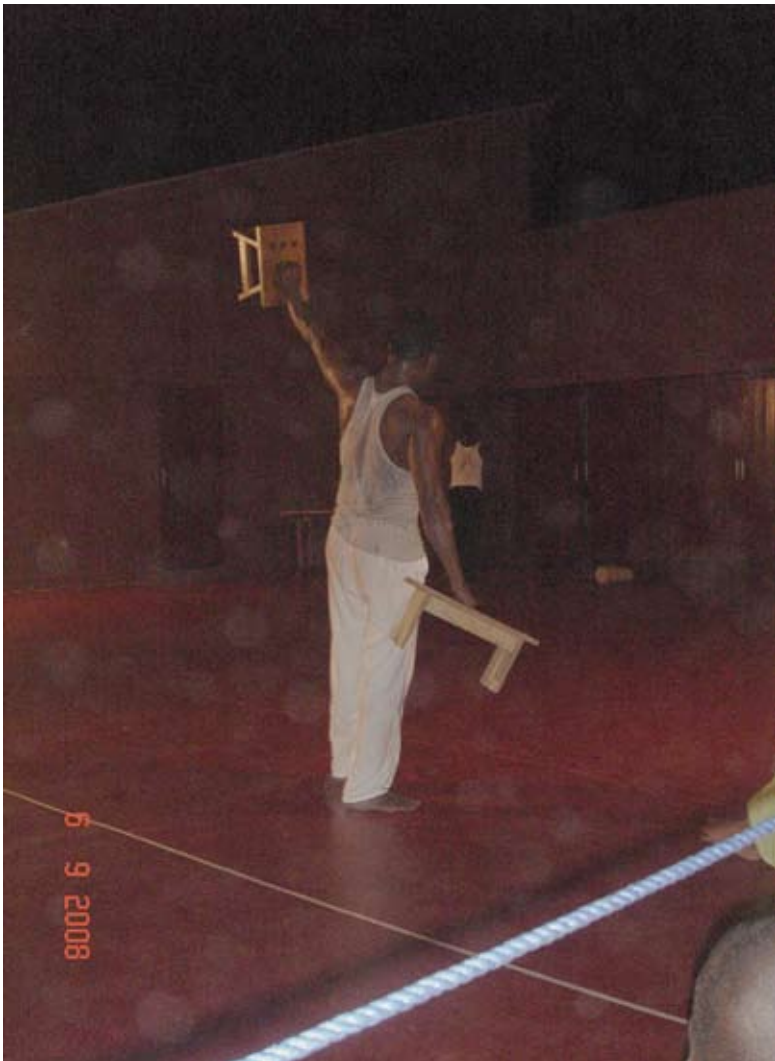
Modernin tanssi huippuesitys avasi Villa Karon syksyn

VAIKKA KAIKKI villakarolaiset tietävät, että beniniläiset ovat taiteellista kansaa, suurin osa syyskuun ensimmäisen lauantain esityksen yleisöstä koki elämänsä yllätyksen: sen enempää grand-popolaiset kuin Villa Karon vieraatkaan eivät osanneet aavistaa etukäteen kuinka suurenmoisen elämyksen La Compagnie Richard Adoussou heille tarjoaisi.

Cotonousta esitystä seuraamaan tulleet tanssiryhmän uskolliset fanit sen sijaan tiesivät: Richard Adoussou on Beninin kansallisbaletin koreografi ja hänen huipputaitava ryhmänsä on palkittu moneen kertaan kansainvälisillä festivaaleilla.

Carmen ansaitsee lämpimät kiitokset mielenkiintoisesta ohjelmavalinnastaan!

Kaikkien suomalaisten kanta oli esityksen jälkeen yksiselitteinen: tämä ryhmä täytyy saada vierailemaan Suomeen!

Pirkko Kaartinen:

Lyhyen kolonialismin pitkät juuret Afrikassa

AFRIKALLA oli 1880-luvulla ollut jo 300-vuotiset suhteet Eurooppaan, mutta maanosa oli kapeita rannikkovyöhykkeitä lukuun ottamatta afrikkalaisten omassa hallinnassa. Mutta vuoteen 1914 mennessä koko maanosa Etiopiaa ja Liberiaa lukuun ottamatta oli eurooppalaisten hallinnassa. Vuoteen 1960 kestänyt kolonialismin aikakausi oli alkanut

”Valkoisen miehen elämää”

kolonialistisessa Afrikassa

Lähde: Guy Catherinen postikorttikokoelma

Mikä oli syynä näin lyhyessä ajassa näin draamaattiseen muutokseen? Yhden ainoan sukupolven aikana valtava, 28 miljoonan neliökilometrin laajuinen manner oli vallattu, miehitetty ja pilkottu eurooppalaisten teollisuusmaiden toimesta. Miksi afrikkalaiset eivät kyenneet vastustamaan tätä, vaikka he edeltävien 300 vuoden ajan olivat pystyneet torjumaan varsin ponnekkaatkin valtausyritykset? Ja mitkä olivat kolonialismin, historiassa varsin lyhyen ajanjakson, vaikutukset Afrikkaan?

Varsinainen kolonialismi Afrikassa kesti vain 70 vuotta, mutta kolonialismin problematiikan analysointi edellyttää useamman vuosisadan aikataustatarkastelua: esikolonialistisesta ajasta varsinaisen kolonialismin kautta itsenäistyneiden afrikkalaisten nykypäivään.

Kolonialismin syyt

AFRIKKALAISET halusivat vastustaa eurooppalaisten valtapyrkimyksiä, puolustaa riippumattomuuttaan, uskontoaan ja traditionaalista tapaansa elää. Olivathan he pystyneet menestyksellisesti puolustautumaan jo pari-kolmesataa vuotta käyttäen traditionaalista aseistustaan ja taktiikkaansa. Ja viime kädessä heidän magiansa, esi-isänsä ja jumalansa auttaisivat. Mutta mitä afrikkalaiset johtajat eivät olleet huomanneet 1880-luvulle tultaessa, oli teollinen vallankumous teknisine saavutuksineen kuten höyrylaiva, rautatie, lennätin ja ennen kaikkea konekivääri, Maxim. Niinpä he kaikki hävisivät kärsivät tappion sodankäynnissä, menettivät suvereniteettinsa ja monet henkensäkin. Lukuun ottamatta yhtä – Menelik Etiopiassa oli nykyaikaistanut armeijansa ja löi taisteluissa italialaiset säilyttäen itsenäisyytensä ja riippumattomuutensa.

*Dahomeyn kuningas ministereineen 1903.
Eurooppalaiset hyödynsivät tehokkaasti paikallista hallintojärjestelmää.
Lähde: Guy Catherinen postikorttikokoelma.*

Yhtenä tärkeänä perussyynä **J.F.Ade Ajayi** näkee sen, että afrikkalaiset eivät kyenneet pan-afrikkalaiseen solidaarisuuteen sillä lailla kuin eurooppalaiset kykenivät. Jokainen afrikkalainen valtio toimi omien individuaalisten tavoitteidensa mukaan, kun eurooppalaiset yksissä tuumin ja sovussa jakoivat Afrikan.

Mahmood Mandani väittää, että koko kolonialismin peruste oli taloudellinen. Kun orjakauppa loppui, eurooppalaisten täytyi kolonialisoida Afrikka saadakseen puuvillan kasvatettua siellä ”saatanallisiin tehtaisiinsa”.

Teoriat kolonialismin synnylle

A. Adu Boahen jakaa kolonialismin syntyteoriat taloudellisiin, psykologisiin, diplomaattisiin ja strategisiin. Taloudelliset teoriat ovat vähän vaihdelleet suhdanteiden mukaan. Mutta klassinen lähtee ylituotannosta, joka ei mahdu teollisuusmaiden markkinoille, vaan johtaa laajempien resurssien etsimiseen uusilta alueilta.

Psykologisista teorioista merkittävin on sosi-aali-darwinismi. **Charles Darwinin** kirjoitukset 1857 antoivat tieteellistä perustaa uskolle eurooppalaisen rodun ylivertauuteen. ”Herrarotu” ja ”luonnollinen valinta” oikeuttivat valtaamaan alueita ”alikehittyneiltä roduilta”. Maaperää tälle valmisteli tahtomattaankin kristillinen lähetystyö henkisine ja humanitaarisine auttamistavoittein.

Diplomaattiset teoriat ovat puhtaasti poliittisia ja ovat suosituimpia selityksiä Afrikan valloittamiselle. Osin ne limittyvät psykologisiin teorioihin. A.Adu Boahen tarkastelee kolonialismia kansallisena ilmiönä, yksittäisen valtion kannalta. Esimerkiksi Ranska etsi merentakaisissa voitoissa kompensatiota tappioilleen Euroopassa, Englanti puolestaan torjui eristämistään Euroopassa luomalla brittiläisen imperiumin.

Toinen näkemys lähtee voimatasapainosta rauhan ja vakauden takaamiseksi Eurooppaan. **F.H.Hinsleyn** mukaan kolonialismin alku oli 1878 pidetty Berliinin kongressi, jossa eurooppalaiset valtionpäämiehet luopuivat yrityksestä ratkaista Balkanin kriisi voimapolitiikalla. He suuntasivat katseensa Afrikkaan ja Aasiaan, ja soittelivat intressinsä siellä diplomaattisen tasapainon Euroopassa takaamiseksi.

Jotkut tutkijat taas väittävät Euroopan intressin Afrikan suhteen olleen globaalistrateginen, ei taloudellisen. Afrikka oli sen aikaisen tietämyksen perusteella taloudellisessa mielessä arvoton, eikä sitä voinut verrata esimerkiksi johonkin Intiaan. Mutta Afrikka uhkasi eurooppalaisia globaaleja intressejä. Afrikka piti miehittää, ei siksi että sieltä odotettiin saatavan materiaalisia hyötyjä, vaan siksi ettei se uhkaisi hyötyjen saamista muualta maailmasta.

Kirjoittaja oli miehensä Reijo Mälkiän kanssa Villa Karossa keväällä 2007.

Jaana Houessou:

SUURI SUOMI-SEIKKAILU

MEIDÄN NÄKÖKULMASTAMME on vaikea kuvitella tunnelmia Tokpa-Aizon lasten kodeissa 1.6., kun lapset lähtivät ensimmäiselle ulkomaan matkalleen Eurooppaan. Luulen, että kyläläisten ajatukset Euroopan matkasta saattaisivat vastata meidän kuvitelmia matkasta kuuhun. Huterien faktojen varassa, ilman mitään kosketusta Beninin ulkopuoliseen maailmaan heillä tuskin oli käsitystä siitä, mitä se tarkoittaa. Tuskin täysin meilläkään, jotka olimme matkaa järjestämässä.

Salo Lasten Laulukaupunki -festivaali kutsui pienen ryhmän lapsia **Gildas Houessoun** lapsibändistä Tokpa-Aizon kylästä esiintymään festivaaleilla kesäkuun alussa. Päätös apurahoista tuli myöhään keväällä ja siitä alkaen Beninissä juostiin pää kolmantena jalkana papereiden perässä ja Salossa naputettiin kuumeisesti tietokoneen ja kännykän näppäimiä. Bänditreenien lomassa lapsille tarvittiin henkilökortit, passit, luvat vanhemmilta ja kouluista, viisumit, liput ja matkavarusteet. Suomalaisesta näkökulmasta tämä kuulostaa pieneltä paperityöltä. Beniniläisen kylän lasten kohdalla se on aivan jotain muuta. Pelkkien passikuvien saaminen voi olla mutainen, muutaman päivän seikkailu siitä, miten valokuvaaja saatiin vietyä palmumetsän keskellä asuvien tokpa-aizolaisten luo. Jo pelkässä paperityössä olisi komedian verran ai-

neksia. Sen jälkeiset tapahtumat ovat kuitenkin antoisampaa kerrottavaa.

Kahdeksanvuotiaat **Déborah** ja **Johanita** sekä viisitoistavuotiaat **Valerien** ja **Joli** laskeutuivat Suomeen Gildasin ja huoltajansa, opettaja **Jeanne Kpadonoun** valvonnassa. Matka oli ollut täynnä kysymyksiä siitä, miksi pilvet pysyvät taivaalla, missä vaiheessa ne alkavat sataa, miten ukkonen syntyy ja mitä ilmakuopat ovat. Pariisissa oli jo koettu rullaportaiden ja liukuovien ihmeet.

Perillä Salossa alkoivat uudet bänditreenit Gildasin halikkolaisten Rumpupoikien kanssa. Beniniläisten erityisvieraiden esiintymisiä oli buukattu festivaalien jokaiselle päivälle. Ensimmäinen viikko oli täynnä soittoa, laulua ja tanssia. Aamuisin lapset heräsivät myöhään, jollei ohjelma pakottanut ylös. Pian aamiaisen jälkeen he jo alkoivat soittaa ja laulaa. Iltapäivisin oli keikkoja toreilla ja konserttisaleissa. Joka paikassa välkyivät ja surisivat kamerat. Festivaalin kansainväliset vieraat halusivat kuvauttaa itsensä eksoottisten vieraiden kanssa ja tuttavien lapset pyörivät kilpaa tekemässä tuttavuutta beniniläisten lasten kanssa.

Virallisen ohjelman huipennus beniniläisille oli Kulttuuritalo Kivassa järjestetty sävellyskilpailu, jonka erikoisohjelmaksi oli harjoiteltu halikkolaisten Rumpupoikien ja Tokpa-Aizon lasten yhteinen esitys. Estradi oli koristettu hienosti, valaistus ja äänentoisto olivat kohdallaan, tv-kamerat seurasivat jokaista liikettä ja sali oli täynnä haltioitunutta yleisöä. Siinä palkittiin sekä tiukan

treeniohjelman noudattaminen että paperityötä tehneiden ihmisten vaivat.

Epävirallista ohjelmaakin matkaan mahtui. Päiväkodit ja leirit hinkuivat meiltä pieniä työpaikkoja ja konsertteja. Tokpa-Aizon tuki ry:n porukka organisoiki kaksi isompaa konserttia ja teemapäivää. Veneretki merellä sekä kävelyretki Turun keskustassa olivat täynnä uusia tuulia, ihmeellisiä rakennuksia ja katuelämää. Lapset kohtasivat hevosia ensi kertaa elämässään ja nousivat ratsaille heti. Trampoliini ja uimahallin vesiliukumäki olivat ahkerassa käytössä ja saunominen innosti tytöt vihtomaan kilpaa. Iltaisin kokoonnuimme lasten kanssa ruokapöydän ympärille muistelemaan, mikä päivän tapahtumissa oli omituista, ihanaa tai hassua. Yksi kummastusta aiheuttanut tapahtuma oli ruokakaupassa käynti. Lapset ihmettelivät, miksi kaupassa ei ollut myyjiä ja miksi me saatoimme kerätä tavaraa koreihin kysymättä keltään. He lukivat koko suurta Prismaa pieninä yksittäisinä kauppoina, joissa erikseen myytiin lehtiä, cd-levyjä, vaatteita, kenkiä, tekstiilejä, tomaatteja ja lihaa. Vasta kassalla he käsittivät, että kyseessä oli yksi yhtenäinen kauppa. Miksi kame-roita on kaikkialla, miksi hedelmät punnitaan itse, miten liikennevalot vaihtuvat? Näihin yritimme iltaisin vastailia parhaamme mukaan. Ja seuraavana päivänä taas tanssittiin ja pelattiin jalkapalloa.

20 päivää kului nopeasti, pian jo hyvästelimme lapsia lentokentällä. He lähtivät muassaan suuret kassit vaatteita, kenkiä ja lahjoja Tokpa-Aizon lapsille sekä tukku valokuvia muistoksi ihmeellisestä matkastaan toiseen maailmaan.

Kaunis kiitos kutsusta ja valtavasta työstä Salo Lasten Laulukapunki festivaalin johtaja **Karolina Blomille** sekä Villa Karon **Alphonselle**, joka kärsivällisesti auttoi kuljetuksissa Beninin päässä.

*Kirjoittaja on taiteen tutkija ja
Villa Karon ex-stipendiaatti, taiteen tutkija.*

Linnea Olamo:

HYPPYSELLINEN (SILMÄN)LOMÉTTA!

Hei Kaikki,

Kirjoitan viimeaikain Lomé'n kuulumisten merkeissä, nyt kun en ole enää malariahallusinaatioideni pauloissa, tiputuksessa, kylki mopo-onnettomuuden jälkeen mustana eikä ole enää edes ruokamyrkytys päällä (voi se elo joskus olla surkiaan – tai niin autenttisaafrikkalaista!).

Nonni, eli tähän päivään ja terveeseen olotilaan. On sunnuntaiaamu ja eilisilta meni meidän kaupunginosan missiä valitessa. Tai olin kyllä onnistunut (vaivoin) välttämään organisaattorin roolin, joten kökin siellä ihan yleisön ominaisuudessa. Kuten tavallista, tilaisuus kesti niin kauan ja alkoi niin monta tuntia myöhässä, ettei millään jaksanut loppuun asti katsoa, kun alkoi pahemman kerran pilkittämään.

Olen siis melko kokenut missikisarintamalla, sillä täällä rakastetaan kauneuskilpailuja. Vaikka missasinkin Miss Nonvitchan ja Miss Nonvitchan Villa Karo -version ja Miss Karan, jossa joukko ystäviäni oli. Hämmentävää, että kohta voin lisätä missikeisarinnan pätevyyyden ceeveehen.

Täkäläisten missikisojen huippukohtia ovat tradiskierros, jossa tytöt ketkuttavat huugabuu-gahepenissä (esim. kookospähkinän puolikkaat rinnoilla tai muuta Jane-meininkiä) perinteisen rummutuksen tahtiin. Ja kysymys-vastaus –sessio, jota ei ole valmisteltu etukäteen, kuten meillä tahdonrauhaajarakkautamaailman-kierros. Eilen esim. yhdeltä kandidaatilta kysyttiin mitä mieltä hän on sukupuolten (sexe) välisestä tasa-arvosta (égalité). Noh, ehkä hän sekoitti sukupuolen seksiin ja tasa-arvon holtittomaan vapaamielisyyteen, sillä vastaus oli että ”se ei ole kyllä yhtään hyvä asia, sillä meillä on tauteja”. Okra.

On vähän traagista, koska täällä vastaukset /kaikki oikeasti liittyy paljolti siihen, ettei henkilö ole voinut käydä koulua. Ja sitten yleisö nauraa NIIN kovaäänisesti, ettei ole tosikaan. On se kyllä viihdyttävintäkin, yleisön reagoiminen siis. Vähän väliä ylimääräisiä tanssijoita ollaan ohjaamassa pois lavalta ja mahdottomia riemunkiljunta-, vislaus-, naurunremakkakuorolaulantoja ynnä muita on jatkuvasti. Jos joku tytöistä on huvittava tai hölmö tai omaa mahdottoman hyvän takamuk-

sen. Persusta esitellään varsin suuri osa ajasta. Bobaraba.

No ehkä tämä riittää misseistä, enkä siis edes tiedä kuka lopulta valittiin Miss Adidogoméksi.

Oman projektini totuuden hetki on Ranskan kulttuurikeskuksen *main stagella* samana päivänä, jolloin järjestetään Miss Togo –finaali. Toivottavasti se ei kauheasti verota yleisöä.

Kyseessä on siis (tanssi)teatterimainen pläjäys lapsiväkivallasta, jossa veistoksilla ja asuilla on iso rooli. Veistoksia ja maalauksia lienee esillä myös näyttelymäisesti, mutta myös lavalla hahmoina ja välillä saatetaan jotain vaatetta esitellä hieman défilémäisesti. Ja väleihin sijoitetaan tietty meidän penskain bändin biisijä. Tarvittaessa saanen yhden tanssikeskuksen väkeä mukaan myös. Haluaisin käyttää pyrotekniikkaa, koska tuli olisi mahtavan aggressiivinen ase päähenkilölle nimeltä **Monsieur Violence**, mutta saattaapi olla, ettei *centre culturel* puolla tätä mielitekoani.

”Annoimme lavan köyhien lasten käyttöön ja ne poltti koko keskuksen.” Hehe.

Lomén Goethe Institut on jo poltettu muutama vuosi sitten, hallituksen (tai armeijan) toimesta, sillä Saksa puolsi vaaleissa oppositiota. Minä Ranskanpolttajana voisin symboloida siirtomaavallan vastaisuutta. No juu, ehkä siitä tulee ihan ookoo ilman pyrotekniikoitakin.

Hirveästi puuhaan siis tämän taidepäiväni kanssa, joka etenee ei etene etenee ei etene. Viime tipassa jouduin taas aloittamaan täysin alusta. Kun koin vain hakkaavani päätä seinään. Plääh. Kuitenkin paljon on *haute couture* ja veistoksia syntynyt ja kaupungin paras keskus tekniikkoineen käytössämme. Muotisuunnittelijaa ja kuvanveistäjää ihanan sitoutuneesti käytettävissä ja lapsetkin treenejä varten saatavilla päivittäin näin kesälomalla. Että eiköhän se siitä. Kunhan vaan saataisiin harjoitukset käyntiin.

Mitäköhän muuta työn ja missikisojen lisäksi?

Beninissä olen rampannut taas muutaman kerran lyhyen ajan sisään ja oikeastaan tehnyt turistijuttuja. Parit voodoo-kylät, Ganviét yms. Cotonoussakin kävin pitkästä aikaa, kivaa. Paitsi että majailin sen kaverini/pomoni **Solangen** luona ja oli perhetragedia käynnissä, kun 8-vuotias siskontyttö **Cynthia** yhtäkkiä kuoli reagoituaan allergisesti malarialääkkeeseen (tai tietenkin yleisesti uskotaan, että hänet myrkytettiin, niin kuin aina). Mutta tämä pikkutyttö asui siis Loméssa, kuten S:n suku muutenkin,

näin hänet kerran sairaalassa reaktion alettua. Kaikki limakalvot vereslihalla, silmät ja suu eivät auenneet enää, palohaavoja koko kehossa, lopulta koko iho oli käytännössä kuoriutunut. Kaksi viikkoa reaktion alettua pihisi henki ja sitten ei jaksanut enää. Kuulemma oli puhunut siihen malliin, että oli itse päättänyt luovuttaa, kun ei jaksanut todella kivuliaita hoitoja jne. Surullista. Olen sitten vainajan äidin ja suvun luona jonkin verran hengailnut, jos siitä olisi jotain tukea. Voi voi.

Cynthia-tapauksen jälkeen on vaikea kirjoittaa mistään muusta kuulostamatta merkityksettömältä, mutta yritetään. On niin paljon taas kuvioita tässä kaupungissa, että huh. Pakko vähän karsia ja jättää heitteille jotain, kun on vaan 24 tuntia vuorokaudessa.

Perhe-elämää täytyisi myös edes joskus muistaa ylläpitää. Yaon veljeksien ja Floren perheen lisäksi nyt vähän sinne Solangen suuntaankin. Nigerianlaisen ystäväni Francisin klaani haluaisi nähdä minua kanssa. Ja radiossa en ole kerennyt käydä pariin viikkoon, sieltä ihmetellään että onko Adjovi heidät nyt tyystin hyljännyt. Puhumattakaan kaikista yksittäisistä henkilöistä, jotka tunnen joko työn tai muiden juttujen kautta. Ja beniniläisistä, joita tänne putkahtelee useahkosti. Se on kyllä kivaa.

Synttärpäivänäni olin naapurimaassa, mikä oli melko anteeksiantamatonta, koska nämä ovat tosi synttäri-ihmisiä ja olisi ollut korrektaa järjestää jotain. No ei voi kaikkialle revealing. En ole ollut talossani yksin yötä kertaakaan kuukausiin, ei hevin jätetä ihmistä yksin täällä. Silloin tällöin saan parkkeerattua mopon johonkin ja kävelen pitkäköjä matkoja paikasta toiseen, kivaa ja meditatiivista, silloin olen yksin ajatusteni kera. Koska osaan aika hyvin ignoreraa kaikki yovottelut, chériettelyt ja sihinät. Mutta eikös eilen sitten kotiin talsiessani yksi mopopoika tullut todella tosissaan kysymään, että mikä on kun aina näen madamen yksin täällä menevän. Että onko kaikki ihan kunnossa. En siis ollut koskaan nähnyt tapausta. Hupaisaa, koska enhän minä koskaan ole todellakaan yksin.

Muuta elämässäni? Hienot siniset *Converse All Stars* -kengät pöllittiin kuistiltani. Ikävää, mutta mukava Converse-myyjä **Wilfried** lahjoitti uuden parin ilmatteeksi. Sympaattista. Ei ollut sinisiä, mutta on nuo mustatkin ihan hienot.

Espressopannuun kyörättiin varaosa Suomesta, mikä on parantanut elämänlaatua huomattavasti. Hain myös töihin pakolaisleirille Etiopiaan. Etio-

pia vaikuttaa kyllä niin mielenkiintoiselta maalta, että huhuh. Kaikki Afrikan valtiot ja kansat kun ottaisi sieltä mallia (ja olisivat ottaneet jo silloin kun Etiopia pani siirtomaayovoille kamppoihin), niin jo olisi eri meno mantereella.

Ei tässä vissiin muuta. Kuin hyvää oloa sinne missä lienettekin.

Linni

Kirjoittaja oli harjoittelijana Villa Karossa keväällä 2007 ja työskentelee tätä nykyä togolaisessa kansalaisjärjestössä.

Kaikkeen on syynsä

SE JOKA EI VIELÄ TIEDÄ, miksi entinen Belgian Kongo eli Kinshasan Kongo eli Kongon Demokraattinen Tasavalta, on ollut niin levoton paikka, voisi lukea viimeisen *Africa Reportin* – vaikkapa Villa Karon toimistossa – niin asia selviää. Raportissa on kerrottu hyvin havainnollisesti maan luonnonrikkauksista: Sudanin ja Ugandan vastaisella rajalla olevista kultakaivoksista, jotka tietysti kiinnostavat näitä naapurimaita; maan lounaisosien timanttikaivoksista ja kaakossa eli Katangassa olevista kupari-, koboltti- ja muista kaivoksista, jotka kiinnostavat kaikkia.

Ahneus on huijausyrietyksiä tuottava moottori. Ja huijausyrietykset synnyttävät levottomuuksia.

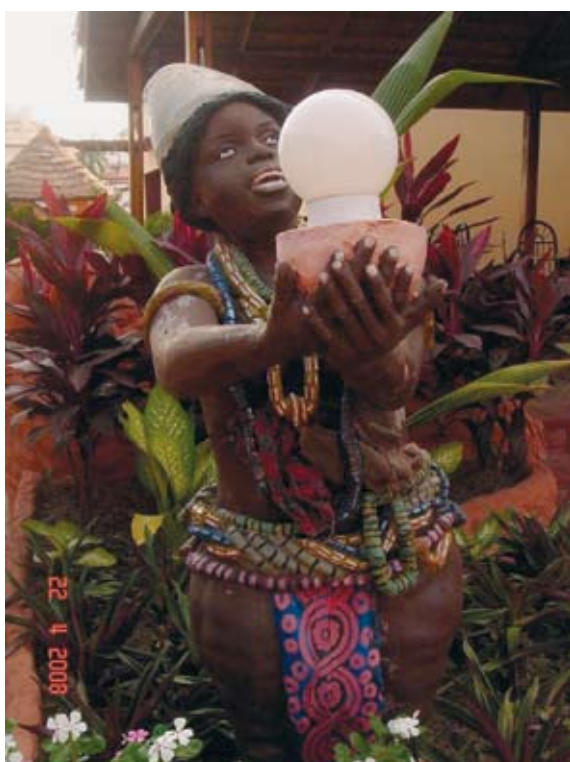
Mutta poikkeuksellisesti tässä raportissa puhutaan Kongon tulevaisuudesta myönteiseen sävyyn. Uusimmat kuvat maan pääkaupungis- takin viittaavat taloudelliseen toimintaan.

Olisiko niin että presidentti **Joseph Kabila Kabange** olisi saanut maansa rauhallisen kehitystien alkuun. Edessä oleva urakka on kylläkin melkoinen: maan maalaisväestöstä on puhtaan veden piirissä vain 17 % ja sähköstä pääsee nauttimaan vain 1 %.

Ranskan ulkoministeri **Bernard Kouchnerkin** on optimistinen Kongon suhteen. Hiljattain hän sanoi, että 'Kongo ei ole enää Afrikan sairas mies'.

NEITSYT JA LAMPPU – TAIDETTA ACCRASSA

VILLAKAROLAISTEN käyttämässä *Paloma Hotellissa* Accrassa on mielenkiintoisia puutarhalamppuja, jotka edustavat käytännöllistä ja funktionaalista kuvanveistotaidetta. Klassisen Neitsyt ja lapsi-teen sijasta hotellin puutarhassa on veistos, jota voisi kutsua vaikkapa nimellä *Neitsyt ja lamppu!*

Mahdotonta saada malariaohjeita!

Julkinen terveydenhuolto ei palvele malariapotilaita

OMAKOHTAINEN KOKEMUS asiasta syntyi, kun läheisimpäni, ainoa tyttäreni (toiminut myös Villa Karossa harjoittelijana) on kartuttamassa kansainvälistä työkokemusta Afrikan Togossa ja sairastui heinäkuun alussa malariaan, huolimatta Lariam-estolääkityksestä. Sain kuulla rajuista oireista ja suonensisäisestä lääkityksestä. Tunnen lääkkeitä, koska olen toiminut lääkealalla, monet vuodet erityisesti infektiolääkkeiden parissa. Mutta huolestuneena – tietäen hengenvaaran – päätin tarkentaa oman maan asiantuntijalta pari asiaa, joihin myös itse potilas halusi vastauksen.

Ajattelin helsinkiläisenä kysäistä asiat puhelimitse Hyksin infektiotautien klinikalta.

Puhelu Hyksin vaihteesta yhdistettiin infektiotautien osastosihteerille. Hän sanoi, ettei heillä ole infopalvelua yksityisille henkilöille ja antoi numeron matkailuklinikalle.

Soitin saamaani matkailuklinikan numeroon pari kertaa ja odotin ja odotin, mutta vastausta en odotteluista huolimatta saanut.

Soitin uudelleen Hyksiin, nyt pyysin ”trooppisentautien poliklinikalle”, jolloin pääsin puhumaan hoitajan kanssa. Hän kuunteli asiani ja kysymykseni, mutta sanoi, ettei voi yhdistää lääkärille ja tarjosi samaa numeroa matkailuklinikalle, josta en saanut vastausta. Seuraavaksi hän antoi numeron matkailuklinikan vastaanottoon.

Soitin matkailuklinikan vastaanottoon, josta luvattiin, että lääkäri soittaa kotvan kulluttua. Lääkäri soitti ja sain ystävälliset vastaukset parissa minuutissa ja ehdotuksen hakea ohjeliuskan vastaanotosta. Tein niin ja maksoin 43,30 euroa. (Ohjeliuskan asiat olivat jo tiedossani.)

Togossa potilaan taudin huippu oli taltutettu rankoilla (viisi tuntia päivässä lääketiputuksessa, sitten aika sekopäisenä mopon kyydissä kotiin ja seuraavina päivinä taas sama satsi ja mopon kyydissä kotiin jne) hoidoilla. Hyvä niin. Mutta nyt malariapotilas halusi tietää saamistaan jatkolääkkeistä sekä hiukan muustakin ja minä myös. Siis olisi vielä pari yksilöityä kysymystä malariasta. Sinnikkäästi uskoin saavani vastauksen muualtakin kuin yksityiseltä matkailuklinikalta.

Päätin soittaa Kansanterveyslaitokselle. Kansanterveyslaitoksen vaihteesta kerrottiin, ettei yksityisille henkilöille anneta infoa ja kehoitettiin lukemaan nettisivuja. Kerroin olevani lääkealan ammattilainen ja tietäväni malariasta aika paljon, mutta nettisivut eivät vastaa tapauskohtaiseen kysymykseeni. Seuraavaksi kansanterveyslaitoksen vaihteesta ohjattiin ottamaan yhteyttä omaan terveyskeskukseen.

Soitin omaan terveyskeskukseemme. Saatua vastauksen, kerroin haluavani tietoja malariasta. Seuraava kysymys minulle oli: ”Mihin kerrokseen?” En tiennyt kerroksista. Kotiosoitteen perusteella selvisi se kerros=malariapotilaan lääkäri, joka oli juuri kesälomalla. Eikä ollut ketään muutakaan lääkäriä, jonka kanssa olisin saanut puhua. Sain neuvon soittaa jonnekin muualle ja kerroin, että olen soittanut sekä Hyksin trooppisten tautien klinikalle että Kansanterveyslaitokselle, josta pyydettiin ottamaan yhteys omaan terveyskeskukseen. Seuraava ehdotus oli, että terveydenhoitaja soittaa minulle, kun vapautuu.

Terveydenhoitaja soitti vajaan tunnin kuluttua. Hän sanoi heti olevansa avuton, koska oli saanut tietää, että olen soittanut jo Hyksin trooppisten tautien klinikalle ja Kansanterveyslaitokselle. Siis kyllä, olin soittanut ja sieltä juuri kehoitettiin ottamaan yhteyttä teihin eli omaan terveyskeskukseen. Terveydenhoitaja sanoi voivansa vain kirjata ko. potilaan kohdalle, että malariasta on haluttu tietoja. Seuraavaksi hänen mukaansa voisin mennä Marian päivystykseen, jos sitä kautta pääsisin Auroran infektio-osaston pakeille. (En mennyt päivystykseen, koska epäilin, tuoko se tulosta, koska minulla itselläni ei ollut malariaa.)

Tyttären malaria oli testituloksiin perustuen pahinta lajia (*Plasmodium falciparum*), joka tutkimusten mukaan aiheuttaa lähes kaikki malariakuolemat. Etsin siis asiantuntijan kommentteja vakavassa tilanteessa. Miten pitäisi toimia, että saisi ohjeita / neuvoja malariasta julkisen terveydenhuollon puolelta? Olisi hyvä tietää! Varsinkin, koska heinäkuun lopussa (28.7.) Helsingin Sanomat julkaisi artikkelin *Afrikkaan matkustavista moni unohtaa malariariskin*. Siinä Hyksin infektiosairauksien klinikan osastonlääkäriä huolestuttaa, ettei malariaa oteta riittävän vakavasti matkustettaessa Afrikkaan, joka on vaarallisen malariamuodon riskialue.

Mistä ja miten ohjeet ja neuvot? (TO)

Malariariskialueet merkitty karttaan punaisella

Riikka Suhonen:

VARO PYYHETTÄ BENINISSÄ!

Kuinka heittäytyä ystävällisellä kriittisyydellä kulttuuriin

ON AIVAN TAVALLINEN lauantai-ilta Helsingin Kalliossa. Pimeän klubin keikkalavalla esiintyy Laura Sippola, pianisti-laulaja-lauluntekijä ja Sibelius-Akatemian taiteellista tohtorintutkintoa aloitteleva jatko-opiskelija. Innostunut vanhempi herra kommentoi lauluja turhankin lennokkaasti, mutta artisti vastailee tälle lavalta hyväntuulisesti. Yleisön joukossa on tällä kertaa myös ystäviä myös Beninistä ja Togosta – on kulunut yli kaksi vuotta siitä, kun Laura vietti taiteilijastipendillä kaksi kuukautta Villa Karossa. Millaiset jäljet tuo aika jätti taiteilijaan?

Lauran ensimmäinen soololevy (2004) oli sattumoisin nimeltään Sahara, vaikka kyseisen kappaleen nimi viittaakin hänen mukaansa enemmänkin jonkinlaiseen utopian kaltaiseen paikkaan kuin sinänsä Afrikkaan. Villa Karoa edeltäneet Afrikkaan liittyvät mielikuvat olivat rakentuneet lähinnä ihmisistä, joita Laura oli vuosien varrella tavannut. Hän muistaa erityisen lämpimästi kohtaamisensa kamerunilaisen muusikon, Richard Bonan kanssa vuonna 2003 sekä sitä edeltäneen tapaamisen eteläafrikkalaisen Vusi Mahlaselan kanssa. Yhdistävän muusikkouden lisäksi kohtaamisissa oli muutakin: ”Siinä oli jotain spirituaalista, sielullista yhteisymmärrystä. Mistä se sitten johtuukaan, mutta olen aina kokenut Afrikan läheiseksi. En tunne samanlaista yhteyttä vaikkapa aasialaisten kanssa.”

Pianon pianisti rumpukuvioiden lumoissa

MUISTO ENSIMMÄISESTÄ AAMUSTA Cotonoussa saa Lauran hymyilemään. Hän kuvailee, kuinka kuuli Vickinfel-hotellin ikkunasta naisen hyräilevän tehdessään töitä viereisessä talossa. Pelkästä hyräilystä välittyvä hyväntuulisuus lupasi hyvää matkan loppuajalle: ”Tiesin tulevani viihtymään siinä maassa”, Laura muistelee.

Kiireetön oleminen täytti päivät Villa Karossa Atlantin tyrskyjen rannalla. ”Tein hirveän vähän”, Laura tunnustaa. Sävellystyötä hankaloitti pianon puuttuminen: Villa Karon sähköpiano oli korjattavana, eikä Laura voinut soittaa nuottiakaan koko aikana. ”Se oli todella raskasta”, Laura huokaa. ”Kaipasin soittamista ihan hirveästi – se on kuitenkin ensisijainen purkautumiskeinoni.”

Villa Karon Papa Lauran tiukassa nosto-otteessa Grand-Popon hiekkatiellä

"On huvittavaa, kuinka vähän sävelsin. Tein sellaisen Kummisetä-elokuvamaisen kappaleen, jolla ei tietenkään ollut mitään tekemistä Beninin kanssa. Annoin kappaleen nimeksi Kummitäti. Siitä tuli oikeastaan vitsi bändimme keskuudessa: *matkusta kahden kuukauden sävellysmatkalle Beniniin ja kirjoita kolme nuottiviivastollista tekstuuria*". Laura nauraa ja jatkaa: "Luovuus on hauska juttu; sen kulkua ei voi kauheasti kontrolloida. Tietysti Beninin matkani on näkynyt monella tapaa jälkikäteen. Kävihän esimerkiksi **Bonaventure Bessanh** musisoimassa tulevalle albumilleni."

Rapujen syöntiä yhteisaterialla.

Pianottomuus aiheutti riittämättömyyden tunteen myös paikallisten muusikoiden seurassa, jotka taituroivat omilla soittimillaan. Laura otti kuitenkin säännöllisesti rumputunteja **Noel Saizonoulta** ja nautti yleensäkin beniniläisten spontaaneista rumpusessioista. ”Minua viehättää rummutuksessa soiton alkaminen tyhjästä. Jonkun aloittamasta napsuttelusta rytmi kehittyy pikkuhiljaa valtavaksi orkesteriksi, suureksi polyrytmiseksi kudokseksi. Se saa minut pauloihinsa aivan joka kerta.”

Hiukan tahtomattaan Laura otti osaa kulttuuriin helluntaisin järjestettävässä karnevaalimaisessa **Nonvitcha**-juhlassa Grand-Popossa. Laura katseli iltakonserttia Villa Karon lavan takana, kun yllättäen lavalta lennähti hänen syliinsä pyyhe. "Olin hämmentynyt: kappas, pyyhe! Sen jälkeen jo tulikin lavalta nainen hakemaan minua tanssiin kädestä pitäen. Hän selvensi pyyhkeen merkitsevän tanssiinkutsua." Spontaani tanssahtelu lavalla satojen ihmisten edessä oli vihoviimeinen asia, jota Laura halusi tehdä. Yleisön ja ystävien paineessa ei vaihtoehtoja kuitenkaan ollut. "Jorasin vähän aikaa ja tunsin kuolevani häpeästä.

Mutta paikalliset naiset lavalla vain kannustivat: "tu dances bien!". Itse tietenkin tunsin muistuttavani lähinnä puupökölöä", Laura hekottelee. Valkoinen nainen tanssimassa lavalla paikallisen agbaja-rytmin tahtiin oli ilmeisesti piirtynyt useammallekin verkkokalvolle, sillä seuraavana päivänä kävelymatkalla markkinoille seitsemän ihmistä ehti kehuaan edellisenä iltana vilautettuja tanssitaitoja.

Laura harjoittelee rummutusta Villa Karon olkimajassa Papan ja Victorin kera.

"Saisinko housusi?" ja muita kulttuurishokkeja

Erikulttuurisuus aiheutti välillä Beninissä kummallisiakin tilanteita. "Paikallisia taiteilijoita majoitettiin tyhjiin huoneisiin Villa Karossa. Tuntui oudolta, kun joku saattoi tulla huoneeseesi katselamaan, mitä voisit antaa hänelle lahjaksi. Erikointia oli pyyntö saada housut jalastamme. Sellaiseen on kyllä aika vaikea tottua", Laura huokaa.

Toisaalta omat ennakkoluulot murtoivat yllättävissäkin asioissa. "Ei suinkaan ole niin, että masennus olisi vain hyvinvointivalttioiden sairaus. On kliseinen käsitys, että siellä he vain riemuitsevat köyhyytensä keskellä. Beninissä moni lannistuu mahdollisuuksien puutteesta", Laura vakavoituu.

Villa Karoon suuntaaville stipendiaateille Laura antaisi ohjenuoraksi avoimen asenteen maustettuna ystävällisellä kriittisyydellä. "Omaan intuition kannattaa luottaa. Samanlaisia ihmisiä he ovat kuin mekin: voi aistia, kenen kanssa kannattaa olla tekemisissä ja ketä välttää."

Hän muistelee lähteneensä yhtenä iltana kävelemään Grand-Popon pääkatua ja pysähtyen

juttelemaan ruokapaikkaa pitävän naisen kanssa. "Se on yksinkertainen ja kaunis muisto. Matkalla ollessa on kuitenkin parasta se, kun voi vain katella ja ottaa lempeästi osaa paikalliseen kulttuuriin."

Laura Sippola on Villa Karon ex-stipendiaatti ja jutun kirjoittaja Riikka Suhonen oli CIMOn harjoittelijana Villa Karossa.

Haluatko jalkapallosponsoriksi?

VILLA KARO on perustamassa Grand-Popoon jalkapallo-Cupia, ja siksi etsimme Suomesta jalkapalloseuraa tai muuta yhdistystä, yhteisöä tai yksilöä, joka haluaisi tukea Grand-Popon nuorten jalkapalloharrastusta noin 600 eurolla vuodessa. Sitoutuminen mieluusti kolmeksi vuodeksi. Ottakaa yhteyttä Maisaan tai Juhaan!

Keitä ovat nämä yovot tunnettujen grandpopolaisten nuorten miesten seurassa? He vierailivat Villa Karossa viime toukokuussa ja heidän asiansa oli liki mielikuvituksellinen ja eräaseen historialliseen hankkeeseen liittyvä. Kaikki paljastetaan Jäsenlehden seuraavassa numerossa!

*Keväällä Jaana Saariosta tuli **Jaana Houessou**.
Vieressä puoliso **Gildas Houessou**. Onnittelut!*

VILLA KARON YSTÄVÄT r.y. VILLA KAROS VÄNNER r.f.

Toiminnanjohtaja / Verksamhetsledare
Juha Vakkuri Puh / Tel 09-2783 898

Järjestösihteeri / Organisationssekreterare
Maisa Toivonen Puh / Tel 09-2783 845

HALLITUS / STYRELSE

Pj/Ordf Jouko Koskinen, jouko.koskinen@heureka.fi
Vpj Matti-Juhani Karila, matti-juhani.karila@luukku.com
Saara Juvonen, saarajuvonen@gmail.com
Birgitta Kantola, bkantola@nic.fi
Matti Remes, matti.remes@mangomedia.fi
Juha Vakkuri, juha.vakkuri@villa-karo.org

Osoite / Adress:

Annankatu 31–33 E 67 / Annegatan 31–33 E 67
00100 Helsinki / 00100 Helsingfors
Puh / Tel 09-2783 898
E-mail: villakaro@villa-karo.org
www.villa-karo.org

TUKITILI / STÖDKONTO: NORDEA 101930-209578

JÄSENLEHTI/MEDLEMSBLAD

Toimituksen osoite kuin yllä
Redaktions address som ovan
Tomittajat / redaktörer
Kristian Vakkuri Puh / Tel 050-3386 918
Jussi Moilanen Puh / Tel 045-1102 229
E-mail: jasenlehti@hotmail.com
ISSN 1796-7554